

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancaite se refuză —
Articole nepublicate nu se înapoiază.

Nr. 8501.

(101) 1—3

CONCURS

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu publică concurs pentru conferirea a două burse de câte 12.000 lei pentru tineri născuți pe teritoriul Arhiepiscopiei, absolvenți de liceu și examen de bacalaureat, cari își vor face studiile la Facultatea teologică dela Universitatea din Cernăuți.

Ceice reflectează la una din aceste burse, își vor înainta cererile provăzute cu Estras de botez, Testimoniu de bacalaureat și alte documente recomandate Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, până la 20 Octombrie a. c.

Sibiu, din ședința bisericească ținută la 5 Octombrie 1926.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu

Societățile tinerimii adulte Sf. Gheorghe încep a se răspândi și în eparhia Aradului unde, la stăruința P. S. Sale episcopului *Grigorie*, preoțimea din numeroase parohii se poate astăzi să se mândrească prin munca depusă la înființarea acestor așezăminte, menite să apropie tineretul de sfința noastră bisericească. Cea mai nouă societate a tinerimii adulte sf. Gheorghe a luat ființă în orașul Timișoara, unde p. rector-profesor M. Șora desfășoară o nelăstrăvită activitate în scopul ca tinerimea adultă de acolo, prin întruniri festive, să îmbrățișeze tot mai mult problemele de interes bisericesc.

Etică socială creștină

Indreptățirea eticei sociale creștine este evidentă pentru cine cunoaște conținutul ideilor creștinismului fixate în cele patru evanghelii.

Impărăția lui Dumnezeu, țința acestor idei și a societății ce trăiește după ele, e cu neputință de închipuit și de realizat în cazul când n'ar exista o preocupare intensă pentru viața semenilor noștri, fie izolați, fie în societate.

Căci, ce e Impărăția lui Dumnezeu, dacă nu uniunea tuturor credincioșilor într-o viațuire lipsită de patimile care agită societățile și indivizii în traiul lor de astăzi?

Acest înțeles social al Impărăției lui Dumnezeu — care desigur nu exclude unul de esență mai mistică — l-a dezvoltat și ilustrat cu exemple lămurite însuși Isus Hristos în Fericiți, în preceptele de spre iubire, pace, milă, căsătorie, și în chiar viața Sa.

Există deci o etică socială creștină, — dar cu mari deosebiri față de etica socială a socialistilor.

Deosebirile se referă la două lucruri: 1. la concepția fericirii sociale, și 2. la modul de realizare al acestei fericiri.

Etica socială socialistă vede fericirea socială, în mulțumirea trebuințelor fizice, cea creștină în încetarea durerilor sufletești, în îmbunarea oamenilor, care nu e niciodată efect al îndestulării materiale.

În spiritul concepției sale, etica socialistă crede a putea realiza fericirea socială transformând *raporturile sociale*, transformând societatea din forma de azi într-o altă formă, în care indivizii să fie legați între oaltă prin alte raporturi decât cele de acum. N'o interesează *individul cu viața lui internă*, nu se întreabă dacă acest individ este sau nu capabil de alte raporturi decât cele în care se află. Individul o preocupă numai în ipostazul său de ființă socială, uitând că acest ipostaz e în funcție de viața lui sufletească, individuală.

Cu totul deosebit e procedeu eticii creștine. Ea pornește dela *om luat în sine*, nu în raporturi sociale, și caută să transforme întâi viața lui internă, făcându-l destoinic pentru raporturile sociale ce le urmărește. Nu raportul lui cu societatea să dicteze o transformare sufletească, ci invers: o transformare efectuată în suflet să se repercuteze și în normarea raporturilor lui sociale.

Tocmai acest procedeu al creștinismului, împrumutat din evanghelii, face așa de grea o delimitare preciză a eticii individuale de cea socială, căci prima trece pe nesimțite în a doua.

Individul, cu puterile sale sufletești formate, cu personalitatea sa ieșită victorioasă din focul purificator al ispitelor, se pune conștient și liber la dispoziția aproșelui cu atâta ardore, încât e în stare de cele mai mari abnegații. Pe măsură ce se fortifică personalitățile individuale, în sens creștin, binele social ajunge la realizarea maximă.

FOIȘOARA

Icoane din viața bisericii

— Anul 1804 —

(Urmare)

Obștea din Săliște voia de diacon pe dascălul de acolo, cea ce reiese din o cerere dată Consistoriului în numele obștei de către judele Mihail Buda și de către juratul Oprea Fană și înregistrată la numărul 1163, în care cere să nu se ia în samă punerea în potrivă a preoților, cari zic că nu au lipsă de diacon. Dacă până acum — zice obștea — a fost de lipsă slujba diaconului, nu se vede pricina pentru ce să nu trebuiască aceea și de acum încolo, fiind parohia Săliștei foarte mare.

Cestiunea cu vacanța în diaconatul dela biserica din Săliște s'a putea solicita și azi cu motivele de acum 120 de ani.

855. Incitlul Magistrat al Sibiului de datul 23 August Nr. 2240 pres. 31 August a. c. pelângă în pârțșirea instanților despre stația diaconiei

de lângă biserica Săliștei date, fiindcă preoții din numitul sat zic, că diaconul la dânsa ar fi de prisos, Consist. să se declară iuască, este de lipsă a se restaura stația lui sau nu.

Pe lângă întoarcerea împărțșitelor acte să se răspundă, precum așezarea diaconilor lângă biserici nu pentru aceea este de lipsă, căci slujba dumnezească fără de ajutorul lor singur de către parochi nu s'a putut săvârși, și pentru mai buna împodobire a slujbelor celor sfinte și întemierarea elaviei norodului, și tocmai pentru aceea, fiindcă lesne se poate vedea, precum ascultătorii biserice din numitul sat Săliște cu ridicarea stației diaconiei și micșorarea într'acest chip a slujbei, cu care ei au fost obicinuiți până acum, nu ar fi mulțumii, socoteste Consistoriul, că pomenita stație de diacon și pe viitoarea vreme — după voia acetiia cu atât mai tare ar veni de a se restaura, cu cât veniturile preoției prin aceasta întru nimica nu se împuținează, și pentru că obștea încă se socotește, precum învoirea mai în grabă, va da diector, cari sunt din sinul seu, dacă adevă vor fi vrednici, decât la alții streini, de cari prea din vreme se vâd a se teme preoții postorului sst.

1163. Mihail Buda, jude, și Oprea Fană, jurat, în numele seu și al Satului Săliște prin instanță de sub pres. 11 Decembrie a. c. cere, ca Consist. să mijlociască la slujba diaconiei,

care acum pe lângă biserica lor s'ar afla vacanță, să se așeze dascălul de acolo, neluându-se în seamă punerea în potrivă a preoților, pretendându-i, că nu ar avea lipsă de diacon, căci dacă au fost până acum slujba diaconului de lipsă, nu se vede pricina pentru ce să nu trebuiască aceea, și de acum încolo, fiind parohia Săliștei foarte mare.

Suplicanților să se rezolvă iuască precum Consistoriul diaconia numitului dascăl sau a altei fețe fără de scoaterea trebuinciosului despre aceea atestat dela cuvincioasa jurisdicție mîierească nu o poate mijloci, ba așzarea aceluiaș dascăl la slujba diaconiei pentru împăcherile și vrașba, care se vede a fi între dânsul și între fungeții de acolo parochi nice o socotește Consistoriul a fi de vre-un folos.

Trecerea dela unire, termin 6 săptămâni

Preoții Petru Popa din Comloș-Ufalău, Popa Florea din Galpenea, și Popa Georgie din Komloch au făcut sfintele slujbe oamenilor din Bălușhaza mai înainte de a fi făcut instrucția de 6 săptămâni. De bună seamă biserica unită s'a plâns la guvern pentru aceea faptă a preoților neuniți, cum cu predilecție se numiau pe

Nu mai acesta poate fi drumul adevărat. Omul din fire e făcut să tindă spre dezvoltarea personalității sale. Ear personalitatea crește când își vede roadele, influențele binefăcătoare în cercul social în care trăiește. Acesta-i drumul din care nu poți opri pe indivizi cu toate promisiunile strălucitoare despre un trai odihnăit, îndestulat, fără inegalități dela om la om.

Asupra obiectului eticii sociale creștine domnește acord deplin în chestiunile principale, anume asupra celor mai importante curcieri ale societății omenești pe care trebuie să le ia în considerare. În preocupările sale intră familia, socialitatea și pretenția, viața economică, știința, arta, comunitatea de drept sau statul, și cea religioasă sau biserica.

Vom continua.

D. Stăniloae.

Călătoria M. Sale Reginei

Suverana țării noastre a plecat în 2 Octombrie dela Sinaia, împreună cu A. L. R. principesa Ileana și principele Nicolae al României, în Franța, de unde se va îmbarca pentru Statele Unite ale Americii de nord.

La plecare M. Sa Regina, după ce și-a luat rămas bun dela Suveran, dela membrii celei al Familiei Regale, dela doi miniștri și celelalte persoane prezente la Sinaia, a fost salutată de ziaristi în cuvinte de omagiu. M. Sa Regina a exprimat presei mulțumiri și li-a încredințat următoarele cuvinte de bun rămas adresate națiunii:

Plec, ducând în inima Mea dragostea de țară, plimbând dealungul Americii gândul, că reprezintă pretutindeni România căreia, prin călătoria Mea, cred că voi putea aduce servicii.

Doresc ca Țara Mea să-Mi păstreze până la înapoiere, aceeași caldă amintire, pe care o duc Eu și să-Mă urmărească în drum cu sentimentul, că n'are fiecare clipă voi căuta s'o ajut.

Maria,

Regina României.

Dela Paris M. Sa Regina va merge la Cherbourg, de acolo în 12 Octombrie va porni pe vaporul *Leviathan*, cel mai mare din lume, al Companiei United American Lines.

D-barcarea se face la New-York, unde Suverana va fi întâmpinată de un reprezentant al președintelui Statelor Unite, mergând apoi cât

de curând la Washington, unde este așteptată de președintele Coolidge, care o va primi la Casa Albă.

Comitete speciale, organizate în diferite orașe, pregătesc sărbătoriri dintre cele mai strălucite.

Localitățile care vor fi cercetate sânt, după New York și Washington, următoarele:

Philadelphia cu expoziția jubilară, Pittsburg, Cleveland, Buffalo, lacul Ontario, cascada Niagara, Detroit importantă colonie românească, Chicago, St. Paul, Minneapolis pe marele fluviu Mississippi, coasta California, San Francisco, unde M. Sa va inaugura sala românească din muzeul națiunilor fondat de o bogată americană; de la San Francisco spre Los Angeles, prin vestita Valea Yosemite, Grand Canyon, Albuquerque, Denver, Kansas City, St. Louis, Louisville, Indianapolis, Cincinnati, apoi Virginia țara tutunului, Carolina de nord și sud, și în sfârșit Florida, locul de vilegiatură americană. După un scurt popas, înapoi la New York, ultima etapă a călătoriei.

Numeroasele invitații americane făcute Suveranei noastre arată curiozitatea și nerăbdarea cu care este așteptată Regina României în lumea nouă; mai arată, că în tot timpul cât M. Sa va rămâne în Statele Unite, țara noastră va forma obiectul de preocupare principală în presa și conversația zilnică americană.

Călătoria Reginei devine astfel un bun mijloc de a face propagandă în folosul țării întregi.

Prima Piatră

Ni se cere publicarea următorului articol:

După opt ani dela întoarcerea la patria mamă, Sibiul nostru primește prima lovitură de piatră.

Revista clujană *«Cosinzeana»* discută partea de contribuție la mișcarea literară și culturală, pe care o aduce *«Transilvania»*, organul Astrei în viața publică românească.

După ce constată că vechea *«Transilvania»* a *«Asociațiunii»* este lipsită de viață, este săracă în ce privește partea intelectuală, revista clujană găsește explicația acestui fenomen în faptul că *«Transilvania»* apare la Sibiu *«într'un mediu aproape lipsit de viață intelectuală și artistică românească»*.

Clădiți-vă la bunul nume din trecut al Sibiului cultural. Cețiți certificatul de mai sus și măsurați distanța dela lumina de altă dată până la palma ce ni se dă acum.

Durere. Revista clujană are dreptate. În ultimul timp Sibiul n'a dat nici o dovadă cumcă ar vrea să-și menție locul pe care-l avea odinioară în mișcarea noastră literară artistică.

O îmbăceală grea s'a lăsat pe suflete. Ceea ce se muncește și se produce nu are nici

legătură cu pulsul vieții sufletești a Sibiului. Câteva persoane cari se ocupă cu arta și literatură, o fac aceasta nu pentru-că ar simți vre-o solidarizare sau încurajare din partea societății noastre, ci din propriul imbold.

Ba nici chiar cu *«Asociațiunea»* nu știu dacă au vre-o legătură.

Urmarea? Starea de lăncezeală care, de nu ne vom reveni, ne va duce în rândul mescinei vieți stupide a târgușoarelor de provincie uitată de Dumnezeu, unde singura manifestare intelectuală este discuția redusă ca nivel dela «un pocal de berè».

Se aruncă prima piatră asupra Sibiului. Și cu ochii plecați, trebuie să recunoaștem că lovitura este îndreptățită. Un oraș cu cea mai puternică garnizoană militară, cu sute de ofițeri de elită, un oraș cu reședință mitropolitană, cu licee și facultate, cu reședință unei societăți culturale așa de vechi, a ajuns să nu însemneze nimica în viața noastră culturală?

Atrag atenția I. P. S. Mitropolitului Nicolae asupra acestei stări de lucruri. I. P. S. Sa este o personalitate de înaltă intelectualitate. În lumea teologilor se bucură de o mare considerație. Va lăsa ca asupra orașului Său de reședință să planzeze astfel de aprecieri, cari dor?

O mână tare condusă de o minte luminată trebuie să intervie și să ridice din somnolență această viață lăncedă a Sibiului românesc. Cetate nebruită a creștinismului, el trebuie să-și mențină, cu ori-ce osteneli, prestigiul unui trecut frumos.

Începem să privim spre trecut ca spre pierdută epocă de aur. Și dacă acest fapt este spre lauda celor ce au fost, pentru noi nu este un merit.

I. U. Sorica.

Observațiile Redacției. În revista clujană *«Cosinzeana»* se spune (în Nr. 38 din 1926) despre societatea românească a Sibiului, că este «un mediu aproape lipsit de viață intelectuală și artistică românească».

Di I. U. Sorica este de părere, cum se vede din articolul său *«Prima Piatră»*, că lovitura aceasta dela Cluj este îndreptățită, și exclamă cu uimire: vechiul nostru oraș, odinioară vestit în mișcarea literară, artistică, Sibiul *«a ajuns astăzi să nu însemneze nimica în viața noastră culturală?»* Și cere, prin urmare, o intervenție, pentru redeșteptarea Sibiului românesc amorțit.

Noi aflăm, că aceste culori în care se zugrăvește societatea intelectuală sibiană, sânt din cale afară mohorâte, și tot atât de nereale.

Va fi săracă viața noastră literară și artistică; — dar, această sărăcie nu este numai a Sibiului, ci ea aparține *«Intregului Ardeal»*, — o spune, în același număr, și revista *«Cosinzeana»*.

Viața culturală a orașului nostru este însă, după a noastră părere, departor de lăncezeală

atunci preoții noștri. Guvernul dă poruncă, ca preoții noștri numiți să se oprească de a mai face sfintele slujbe oamenilor, cari se reîntorc la legea părinților lor înainte de a trece prin esamenul de 6 săptămâni, care are condiție la reîntoarcere.

Consistoriul în modul obicinuit ia măsuri, ca preoților neuniți pentru rugăciunile și slujbele făcute acelor creștini, să li dea aspră înfruntare, și să-i oprească dela asemenea îndeletniciri. Observăm, că azi din cele 4 comune numite: Comloș-Uifalău, Galpenea, Komloch și Bălușhaza, nici una nu mai aparține la biserica noastră.

573. Prin milostivul decret gubernialcesc din 15 Maiu, Nr. 4003, pres. 8 Iunie a. c. se poruncește Consistoriului, ca preoții neuniți Popa Petru din Comloș-Uifalău, Popa Floarea din Galpenea, și Popa George din Komloch, pentru-că au îndrăznit a sluji la oameni din Bălușhaza mai înainte de a face instrucția cea de 6 săptămâni, spre a putea trece la neunire, din adins să-i înfrunțe, și ca nu mai mult înainte de primirea pomenitei instrucții pomeniților locuitori să slujască strins și i oprească.

Jeluiții preoți la înțelesul lăudatului acestui Decret prin protopopul locului aspru să se înfrunțe și să se oprească de a sluji ceva pomeniților locuitori mai înainte de a dovedi ei, că cu plinirea celor dela preafinalul loc poruncite s'au făcut neuniți.

(Va urma)

Ceice nu trebuie uitați...

— Biografia unui erou din 1848/49 —

Zilele acestea a apărut, îmbrăcând haina tiparului în atelierele tipografiei arhidiecezane din Sibiu, o prețioasă și interesantă publicație, sub titlul: *«Cel ce nu trebuie uitați, Simeon Balint, Din istoria vieții sale, Fapte și lupte din Munții apuseni ai Ardealului în 1848—1849»*, carte datorită dlui prof. Enea Hodoș.

Bunicele și moșii noștri numeau revoluția pentru sfânta libertate din veacul trecut «claca lui Dumnezeu».

Clăcașii nu erau alții decât înșiși țărani români, ear gazdele sau diriguitorii erau prefecți de legiuni, cu tribunii, decurionii și centurionii lor, — un fel de organizare care avea să ne aducă aminte de strămoșii noștri romani.

Între acei diriguitori, alături de lăncu, Axente, Vlăduț și ceilalți prefecți, ocupă un loc de cinstă preotul dela Roșia Abrudului, *Simeon Balint*, sau cu numele ce i-l da poporul din revoluție și după revoluție: *Popa Balint*, care s'a distins prin îndrăzneală vitejească și prin înțeleaptă conducere ca prefect de legiune al gardei naționale de pe Arieș.

În firul biografiei, ni se redau momentele însemnate din viața eroului, cu însușirile caracteristice ale preotului de pe acele timpuri, când

slujitorul altarului, preotul «unit», nu făcea confesionalism pe socoteala naționalismului (cum vedem că se cam obișnuiește astăzi în România întregită), și nici nu purta dragoste mai mare pentru preoțiile romano-catolică, decât pentru cea ortodoxă.

Autorul povestește, în formă simplă și pe înțelesul celor mulți, luptele crâncene din munții noștri, cu aur și cu sânge, îndrăsebi adrobirea lui Hatvani cel încrezut și crudel, apoi izgonirea lui Kemény Farkas din Abrudul-Termopile al românilor, când viteazul ungur a scăpat vorba: *«Dracu să se mai bată cu popii»* cuvinte care se raportau mai ales la preoții Simeon Balint, Nicolae Vlăduț și Simeon Groza dela Rovinele zărandene. Acești conducători de gloată, lănceri și vânători, ba și «tunari», făcură multă stricăciune în armata honvezilor lui Kemény.

Publicația dlui E. Hodoș este o binevenită contribuție la istoria, încă prea puțin cercetată, a desrobirii poporului ardelenesc, — drept aceea e vrednică să fie citită în largi cercuri, și să fie urmată de alte lucrări de același fel, care să ne zugrăvească viața și luptele unui Axente, Buteanu și ale tuturor ceilalți prefecți și tribuni ai revoluției din Ardealul de sub stăpânirea trecutului, — trecută să fie pe vecie!

Cu acest prilej, țin să amintesc faptul aflat din bătrâni cari azi mâne nu vor mai fi între

și nelucrare. Sibiul românesc dă astăzi șapte publicații periodice, între care două reviste lunare (una bisericească, a doua literară-culturală); patru gazete politice, între acestea trei populare cu câteva mii de cititori; o bibliotecă populară și alta religioasă, amândouă bine îngrijite și răspândite; intelectuali sibiieni, între dășii însuși di I. U. Soricu, își tipăresc an de an din lucrările lor; conferențieri de seamă au ținut prelegeri, de vreo doi ani, la un nivel cum n'a avut Sibiul niciodată, — și conferențele se vor continua cu aceeași râvnă, și cu succes poate și mai mare. N'avem operă patronată de stat, dar avem o reuniune bună de muzică și avem coruri, care toate muncesc, ca să ne ofere o viață artistică prin serate și concerte, în raport cu interesul ce-l poartă diferitele categorii ale publicului pentru asemenea manifestații.

Viața literară ar putea lua oarecare avânt — în Sibiul și în alte centre — când scriitorii cari participă la luptele politice și își cheltuiesc puterile pentru îndreptarea cam problematică a unor moravuri sălbătice, se vor întoarce earăș la preocupările literare părăsite. Eată puțința de a ieși din «omnologia» și «lancezire» și în domeniul literaturii pure, — dacă starea aceasta, nedorită și primejdioasă, s'a sălășluit pe undeva.

Trecutul e de aur, privit din depărtare; prezentul ne este prea aproape: îl vor judeca, în deplină obiectivitate, ceie vin după noi.

Aniversarea

punerii pietrii fundamentale a liceului «Andrei Șaguna»

Duminecă s'a făcut, cum am anunțat, festivitatea aniversării a 75-a la punerii pietrii fundamentale a liceului nostru din Brașov.

După terminarea serviciului divin la biserică St. Nicolae, publicul s'a adunat în sala istorică a liceului, unde s'a săvârșit sfîntirea apei de pîr, prot. Dr. Iosif Blaga, asistat de preoții I. Prișcu și Dr. N. Stînghe.

După terminarea actului sfîntirii di prof. Dr. George Popovici a rostit o cuvîntare festivă, în care a insistat asupra sforțărilor românilor din acest colț de țară pentru luminarea poporului român și a evocat în memorie măreața serbare din ziua St. Sofiei, 29 Sept. 1851, când, în prezența Marelui Arhiepiscop Andrei Șaguna, s'a pus peatră fundamentală a liceului actual.

A luat apoi cuvîntul pîr. prot. Dr. Iosif Blaga, directorul liceului, și a spus în rezumat: «Ne-am întrunit aici ca să ne închinăm în fața țării de credință, care a călăuzit pe fericicii întemeietori ai acestei școli. Puterea antecesorilor noștri, cari au clădit acest «Sion» al românismului acum 75 ani, n'a format-o materia, banul sau averea, ci înainte de toate credința, dragostea, nădejdea și însușirea lor pentru

binele și propășirea neamului, cari ca și în trecut așa și pe viitor constituie cea mai puternică temelie și pavăză a neamului. Dorințele, cu care a fost însoțită acum 75 ani punerea temeliei școlilor, astăzi le vedem împlinite, dovada cea mai grăitoare a puterii credinței curate. Fericii noștri înaintași aveau credința neclintită, că nimic nu va putea clătina acest așezământ cultural înălțat din credința lor puternică în viitorul neamului și că odată și odată va veni o cărmuire care va încorona opera lor. Trecutul a dovedit această putere a credinței: când după câțiva ani dela întemeierea acestor școli lipsuri materiale periclitau existența lor, au venit în ajutorul școlilor principalele Moldovei și Munteniei votând ajutoarele bănești, iar după înfăptuirea întregirii neamului guvernele cari s'au succedat au pus la adăpostul grîșilor atât liceul Andrei Șaguna, cât și școlile primare confessionale.

Cuvine-se, ca în această zi, aprofundându-ne în trecutul neamului, să ne întărim în credință, de care au dat o dovadă atât de strălucită înaintașii noștri binecuvîntați, și să fim gata, după puterile noastre, de orice jertfă menită să contribuie la înălțarea neamului românesc».

INFORMAȚIUNI

Adunarea eparhială. I. P. S. Nectarie mitropolitul Bucovinei a convocat pe ziua de 7 Oct. a. c. în sesiune extraordinară adunarea eparhială a arhidiecezelor de Cernăuți pentru votarea regulamentelor.

Congresul invalizilor de război din Ardeal și Bănăt s'a ținut în 3 Octombrie la Cluj în sala prefecturii județene. Sedința a fost deschisă de căpitanul di Gh. Beleuș, la a cărui propunere cei întruniți aleg de președinte al congresului pe di general Viad. Congresul a cerut: improprietățile invalizilor, brevetele să fie date lor, precum și concesiunea pentru restaurantele din gări și bufete.

O dedicație. Di profesor N. Iorga a trimis zilele aceste diul general Averescu un volum din *Istoria românilor* cu dedicația următoare: «Omăgiu eroului dela Mărăști, care a scris unele pagini glorioase în această carte».

Efectul scumpirii transportului pe căile noastre ferate este cel prevăzut: societăți și particulari pun în circulație tot mai multe autobuse pentru călători și mărfuri. Ear publicul are dublu folos: autobusele sînt mai ieftine (cu mult) și circula mai repede (și mai sigur) decât trenurile de astăzi.

Studente la facultatea teologică. În anii din urmă s'a admis înscrierea de studente la facultatea de teologie din București, unde se primesc absolvenți ale liceelor din țară. Acum e vorba

să se admită studente și la noua facultate de teologie din Chișinău.

Frații stelei negre se numește o nouă societate înființată în Rusia sovietică. S'opul societății: prin atente și teroare să desființeze regimul bolșevic. Un funcționar sovietic, Martinovski, a și fost asasinat, ear frînghia de care eră spânzurat purta semnul unei stele negre. Asasinii pier tot prin asasinii.

Jacurile de noroc în Casinourile Franței aduc statului mari câștiguri bănești: în curs de un an s'a încasat suma de 252 milioane de franci, din care a revenit statului, ca impozit, peste 148 milioane (cam 60%). Jacurile de noroc, aducătoare și de mari pagube morale, nu ating în deosebi pe francezi, de oarece s'a observat că cei mai pătimiși jucători sînt străinii cari vin să petreacă în Franța.

ȘTIRI LOCALE

La fondul «Victor și Eugen»a Tordășianu» pentru înzestrarea fetelor sărace, dar cu alipire către «Reuniunea meseriașilor români din Sibiul», a colectat vornicul Ioan Imbăruș Lei 400 — dela nuntășii tinerilor Nați Imbăruș cu I. Herța, nași fiind di Ionel Prișcu cu dna. — Tuturor donatorilor exprimă mulțumită

Comitetul

Se pune în vedere posesorilor de arme și de căni de vânătoare, că declarațiile prescise de lege pentru protecția vînatului, se vor face de fiecare posesor și înainte la prefectura județului până la data de 15 Octombrie a. c. Acei posesori cari nu vor face declarațiile, se vor pedepsi cu stricteț conform legii pentru protecția vînatului.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Hristos și Viața omenească, de Fr. W. Foerster, Partea II, a apărut în românește de profesorul Academiei teologice «Andrei» Nicolae Colan. Tipografia Săteanului, Sibiu. Vol. de 294 pagini. Preț 65 Lei. Se vinde la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Noul testament. În curînd va ieși de sub tipar *Noul Testament*, format mic, în traducerea pîrintelui scriitor Gala Galaction.

Tomisul, foaia oficială eparhială din Constanța, a apărut, după întrerupere de câteva luni, în Nrul pentru Septembrie a. c. cu următorul cuprins: O lămurire și un indemn, Pe aceeași cărare, Laici și preoții au aceeași răspundere, Cugelări despre Hristos, Ortodoxia persecutată, Informații ș. a.

Posta redacției

Diul E. M. în O. «Seeta poezilor» conține lucruri prea cunoscute. Cazuri concrete s'ar putea da la lumină. Binevoii a ni le arată.

Acte vechi

— Comunicate de Pr. IULIU MOLDOVANU din Lasiul român, prot. Târnava —

(Urmare)

Nr. 542. Circulară a episcopului Gedeon Nichitiel din a. 1786. Ficsarea praznicelor și serbătorilor legate.

Preacucerneie protopope Kir Ilie a luncii I. Întru altele multe pîrtiri de grîji și buna așezare spre folos supușilor ai săi și au adus aminte și a lua înainte prealnată a sa Kesaro crăiasca împărătească mîrire, tocmită rînduială a face la bisearică a a noastră care ne numim neunții pentru prăznuirea praznicelor ca să fie înainte moștenirile Kesaro-craștii împărăteștii mîrire pretutindenea asemenea și unele și altele sfîntilor și praznicelor, ca să dea înainte să să prăznuiască înțelegîndușă și bine dovedindusă și preacucerneicii tale iaste cunoscut nu numai aicea întru pîzita de Dumnezeu prăznuirea noastră, că la unele locuri prăznuiă unele praznice și la alte orașe alte, și oareși care foarte puține, ci încă și întralele eparhii ungurești aflîndușă asemenea nu de un fel prăznuirea, bine au voit înțai aicea la săboru cel mare în anul trecut la luna lui mai, la cea dintîi zio, carele înainte comisăreșilor a I. K. guvernau sau ținut dar și

la osfințitul sinod dela Carloviț care în anul curgător în luna lui mai în 22 de zile începutul său au avut, a să lua înainte și a face una statornică și întru toate acestea asemenea prăznuirea praznicelor hotărîsc și întru cuvînt să tălcuiesc, carele la amîndouă susnumite săboară ales și așezătură dîndule prin milostivul său Kesaro crăiescul guvernium, și decretumul în tipărite formule dar supt zioa a șeaptea a lunii lui Avgust după cîlindarii cel nou anului curgător bine au voit a întări și pretutindenea asemenea a le prăznui au slobozit, și cu dinadins după cum să cuvîne cu evlavie ale ținea și nimenia întrînsele nice lui, nice care sînt în locurile domnilor pămîntești cuprinși a lucra au poruncit, iar aceste praznice după cum urmează aceste sînt: (Aici se înșiră toate sărbătorile și praznicele din Circulara împăratului Iosif al II-lea, publicată în Nr. 20 al «Telegrafului Român» 1925, de Ven. pîrinte protopop Andrei Ghidiu, cu aceea deosebite numai, că Episcopul Nichitiel mai rînduește ca sărbători legate și zilele de: 8 Mai, sfîntul Ion Bogoslovul și 14 Octombrie, Preapodamna Paraschiva, apoi se continuă Circulara.)

(Stîrșitul urmează).

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

noi, că eroul Avram Iancu, în rătăcirile truditei zile viefte de după război, venea adese prin Zărand, unde mai ales se simțea ca acasă, și că nu trecea prin Baia de Criș fără a se abate pe la casa prietenului său, Dr. Iosif Hodoș, și să-l întrebe: Cum mai stă cu «domni» (cu ungurii). Unul dintre acești «domni», venit dela Cluj, întreaă odată pe Iancu, așa cam în batjocură:

— Când mai pleci la Cluj, dle Iancu?

Iancu, într-o clipă foarte lucidă, e gata cu răspunsul:

— Când oi pleca eu la Cluj, dta fugi din Cluj...

Cartea acum apărută, despre Simeon Balint, se termină cu o corespondență: mai multe scrisori de informații privitoare la faptele bărbăților noștri frunțași al Ardealului, și cu câteva cîntece din 1848 și anii următori.

Scrisă atât pe temeiul comunicatelor unor martori oculari, cât și al documentelor istorice, lucrarea diul E. Hodoș, cu îngrijirea și citeț tipărită, trebuie recomandată și răspândită cât mai mult. Prețul ei, în raport cu al altor cărți, nu-i prea mare: 40 lei. Se găsește la Librăria Arhidiecezană, Sibiu.

Eugen Tordășianu.

Nr. 363/1926 pros.

(100) 2-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Cornăești, protopresbiteratul Sibului, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu acest post sânt cele datorite în coala B: pentru întregirea dela stat. Dela parohie:

8 (opt) jugăre 250 pământ arător, 4 (patru) jugăre 1083 fână.

Casa parohială cu supraîncălzite necesare.

Grădina de zarzavat în mărime de 400 și folosirea cimiterului de lângă biserică.

Stola obicinuită în parohie.

De fiecare familie una mierță (10 litri) cu cucuruz sfărmat, circa 160 familii.

Câte una zi de clacă de fiecare familie.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt pofitiți să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sibiu, la 27 Septembrie 1926.

Of. prot. în înțelegere cu consiliul parohial din Cornăești.

Emilian Cioran
protopop.

Nr. 198/1926 prot.

(99) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III (a treia) Fântâna cu filia Hoghiz, protopresbiteratul Rupeni (Cohalm) se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție a concursului în «Telegraful Român».

Venitele împreună cu această funcțiune sânt pe lângă congrua dela stat următoarele:

1. Locuință în natură în case corăspunzătoare.

2. Sesiune parohială veche 4½ jugăre castrale, pământ bun, de șes și 5 jugăre sesiune nouă de completare dată din reforma agrară cu arândă forțată, cu perspectiva de a fi mărită la împroprietărea definitivă.

3. Câte una ferdelă nouă (20 litri) de cucuruz de fiecare familie și adică în Fântâna fiind circa 140 familii și în filia Hoghiz 30 familii. Văduvii și văduvele vor plăti pe jumătate. Sub familie se înțelege o păreche cununată.

4. Stola usiată în întreg protopresbiteratul.

5. Lemnele de foc și le va procura parohul din locul și pe prețul cum și le procură ceilalți locuitori din comună.

Vitele proprii le poate mână în pășunea comunei în schimbul taxei stabilite pentru toți.

Reflecții îndreptățite, să-și trimită petițiile provăzute cu documentele necesare în termen subsemnatului și să se prezinte și în parohie la serviciul liturgic spre a fi cunoscuți de credincioși.

Rupeni (Cohalm) la 7 Septembrie 1926.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial din Fântâna.

Emilian Stolan,
protopop.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare:

Legea și statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române

Prețul: Lei 15—, plus spese de poștă Lei 5—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare:

Fr. W. Foerster:

Hristos și viața omenească
în românește de Nicolae Colan

Partea I

Prețul: Lei 65—, plus spese poștale Lei 12—

Partea II

Prețul: Lei 65—, plus spese de poștă Lei 12—

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare:

1. Mineiul lui Mai

cu litere cirile, tipărit în Sibiu, în tipografia episcopescă la 1854, legat, ceva cam întrebunțat, 120 Lei.

4. Psaltirea

publicată românește la 1857 de diaconul Coresi, reproducă cu un studiu bibliografic și un glosar comparativ de B. Petriceicu-Hașdeu. Edițiunea Academiei Române. Tomul I. București, 1881, legat solid, neîntrebunțat, 80 Lei.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare:

Preotul G. Petrov:

Pe urmele lui Hristos

traducere de: Episcopul Nicodem Munteanu
Prețul: Lei 45—, plus spese de poștă Lei 5—.

La Librăria Arhidiecezană, Sibiu, se găsește de vânzare:

Cartea de bucate

POFTĂ BUNĂ,

de Zotti Hodoș. *Partea I completă*, cu multe rețete de bucate obișnuite mai ales în Ardeal și Bănăt. Conține:

În partea I A: Supe, asiete, pești, rasoluri și sosuri. Prețul 20 Lei;

În partea I B: Prăjituri, torte, cofeturi, creme, parf-uri, înghețate, dulceturi, compoturi, numeroase menu-uri ș. a. Prețul: 20 Lei.

Trimisă prin poștă 5 Lei mai mult.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrații. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană

PRIBEGII

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY

de **Dr. Sebastian Stanca**

Prețul 10 Lei. — Plus poștă 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de LUPEANU

Prețul 8 Lei. Plus poștă 5 Lei.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare:

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dnui Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 30 Lei plus poștă 10 Lei

Au apărut:

Manuale de Limba română
de **El. Hodoș**

I. Carte de citire și Gramatică,
pentru clasa a 4-a secundară,

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică
și Carte de citire (pentru Istoria Literaturii);

III. Elemente de Istoria Literaturii

Se găsesc de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu

La Librăria Arhidiecezană se află în vânzare:

Mai Aproape De Tine, Doamne!...

— Meditațiile unui Închinător —

De **Dr. Gr. Cristescu**, profesor la «Academia Teologică» Sibiu. — Prețul 100 Lei.

An sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul Semănătorului, Scriitorii români, Steana, Flacăra, Clipse de citare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor, Steana copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia, Cunoștințe folositoare, Serii A, B, C, D. Biblioteca Agricolă și Biblioteca «Semănătorul», Biblioteca creștinului ortodox.

Au apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană

Călăuza Agricolă

cuprinzând date și îndrumări din economia câmpului, pomării și vinerii, legumării și florării, în trei tomuri, de

Dimitrie Comșa

Tomul I Economia câmpului . . . Lei 90

Tomul II Pomării și vinerii . . . " 50

Tomul III Legumării și florării . . . " 60

Se expediază numei contra Ramburs

Piatra din capul unghinului

Scrisori teologice

de

Gala Galaction

Prețul Lei 50

În Editura «Cartea Românească» a apărut:

Istoria Românilor
din Dacia-Traiană

de

A. D. Xenopol

Ediția III. Volumul I și II — Prețul ambelor volume Lei 200, plus Lei 20 spese poștale, trimițând suma prin mandat poștal

Se poate comanda dela

Librăria Arhidiecezană din Sibiu
Strada Mitropoliei Nr. 45.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate la administrația ziarului

Telegraful Român

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.